

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directie Financieringen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

FIN/2013/00680 M

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

- Rapport inzake terugvordering
variabele beloningen

Datum 11 juli 2013

Betreft Uitkomsten onderzoeken naar claw-back en aansprakelijkheid SNS REAAL

Geachte voorzitter,

In het debat inzake de nationalisatie van SNS REAAL van 6 februari jl. heb ik toegezegd om de raad van commissarissen van SNS REAAL te vragen onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden aan oud-bestuurders uitgekeerde variabele beloningen terug te vorderen (de zogeheten claw-back). Tevens heb ik toegezegd te vragen onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden oud-bestuurders aansprakelijk te stellen.

Beide onderzoeken heeft SNS REAAL laten uitvoeren door een gerenommeerd advocatenkantoor. De resultaten van het onderzoek zijn met mij gedeeld en ik heb de juridische analyse die aan de rapporten ten grondslag ligt getoetst en gewogen en mij daarin laten bijstaan door een eigen, onafhankelijke juridisch adviseur. Bij deze stuur ik u de rapporten en informeer ik u over de uitkomsten van de onderzoeken. Het rapport inzake de aansprakelijkheid kan ik slechts vertrouwelijk ter inzage bij uw Kamer leggen. Het rapport bevat namelijk bedrijfsvertrouwelijke informatie.

Onderzoek naar vordering terugbetaling uitgekeerde variabele beloningen

Onderzocht is of er privaatrechtelijke grondslagen zijn die het mogelijk maken om eerder aan de bestuurders van SNS REAAL uitgekeerde variabele beloningen terug te vorderen. Het gaat dan om variabele beloningen over de jaren 2006 en 2007. Daarna zijn geen variabele beloningen meer toegekend, waarbij het volgende dient te worden opgemerkt.

De over 2006 toegekende variabele beloningen zijn destijds niet specifiek toegekend op basis van de verwerving van Property Finance door SNS REAAL, maar voor de "algehele prestaties over 2006". De beursgang van SNS REAAL en de aankoop van Property Finance speelden daarin een rol, maar ook het behalen van financiële doelstellingen ten aanzien van bijvoorbeeld marktaandelen van de hypotheekbank en de efficiëncyratio van SNS Bank. Dit maakt dat een vordering tot terugbetaling gebaseerd op de aankoop van Property Finance zeer weinig kans maakt.

De over 2007 toegekende variabele beloning was gebaseerd op een nieuw beloningsbeleid dat in 2007 door de aandeelhouders was vastgesteld en waarbij naast financiële prestaties ook de individuele prestaties van de bestuurders en de

realisatie van strategische doelstellingen van belang waren. Ook hier is geen specifiek verband gelegd met de verwerving van Property Finance.

Directie Financieringen

Ons kenmerk
FIN/2013/00680 M

Het onderzoek, dat op mijn verzoek is verricht in opdracht van de raad van commissarissen van SNS REAAL, richtte zich op alle privaatrechtelijke mogelijkheden die het Burgerlijk Wetboek kent. Onderzocht is of vorderingen mogelijk zijn op basis van onverschuldigde betaling, redelijkheid en billijkheid, onvoorziene omstandigheden, tekortkoming in de nakoming van de overeenkomsten en of er sprake is van een wilsgebrek (dwaling of bedrog). Daarnaast is gekeken of de besluiten tot toekenning van de variabele beloningen mogelijk niet door het juiste vennootschapsrechtelijke orgaan zijn genomen en terugvordering daardoor mogelijk is, of dat de besluiten wellicht nietig of vernietigbaar zijn.

De conclusie van het onderzoek is dat een vordering tot terugbetaling van de over de boekjaren 2006 en 2007 aan bestuurders van SNS REAAL betaalde bonussen, op de grond dat deze bestuurders het er toe hebben geleid dat Property Finance door SNS REAAL in 2006 is gekocht, naar de stand van het huidige toepasselijke recht zeer weinig kans maakt.

Onderzoek naar aansprakelijkheid oud-bestuurders

De raad van commissarissen van SNS REAAL heeft op mijn verzoek tevens onderzoek laten doen naar de interne aansprakelijkheid op grond van artikel 2:9 van het BW van de oud-bestuurders richting SNS REAAL. Daarbij is in eerste instantie gekeken naar de *aankoop* van Property Finance. Ten aanzien van de aankoop van Property Finance wordt geconcludeerd dat de oud-bestuurders geen voldoende ernstig verwijt kan worden gemaakt dat een vordering tot aansprakelijkstelling kan rechtvaardigen. Er is niet gebleken dat de bestuurders hebben gehandeld in strijd met wettelijke of statutaire bepalingen. Daarnaast hebben zij een, naar de maatstaven van 2006, gedegen *due diligence* onderzoek gedaan en hebben zij zich daarin laten bijstaan door gerenommeerde adviseurs. In dat *due diligence* onderzoek zijn de risico's van de aankoop onderzocht en gewogen, is gekeken naar de inpassing van de aankoop binnen de strategie van SNS REAAL en zijn de risico's die bleken uit het onderzoek geadresseerd in de koopovereenkomst of verdisconteerd in de aankoopprijs.

Aansprakelijkheid van oud-bestuurders in het *beheer* van Property Finance is op dit moment nog niet te onderzoeken, aangezien het feitencomplex hieromtrent nog niet compleet is. Zoals ook aan uw Kamer gemeld naar aanleiding van vragen van het lid Nijboer¹ heeft SNS REAAL momenteel een intern integriteitonderzoek lopen. Mocht dit onderzoek aanleiding geven tot nader onderzoek naar de aansprakelijkheid van oud-bestuurders ten aanzien van het beheer van Property Finance, dan wordt uw Kamer hierover geïnformeerd.

Conclusie

Uit de bovenstaande onderzoeken blijkt dat juridische vorderingen om variabele beloningen terug te vorderen of oud-bestuurders aansprakelijk te stellen voor de *aankoop* van Property Finance zeer waarschijnlijk niet succesvol zullen zijn. Ik zal de raad van commissarissen van SNS REAAL op grond van deze rapporten dan ook niet vragen om deze vorderingen in te stellen. Zoals gezegd wordt op basis van de

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2012-2013, Aanhangsel van de Handelingen 2385.

uitkomsten van het interne integriteitonderzoek nog bezien of er aanleiding is tot nader onderzoek naar de aansprakelijkheid van oud-bestuurders ten aanzien van het *beheer* van Property Finance.

Directie Financieringen

Ons kenmerk
FIN/2013/00680 M

Bovenstaande conclusie neemt niet weg dat er zaken zijn bij SNS REAAL die hebben geleid tot de nationalisatie van de onderneming. Het is nu bovenal van belang om te zorgen dat SNS REAAL en Property Finance weer stabiele organisaties worden met de juiste checks & balances.

Daarnaast acht ik het in het algemeen van belang dat er een meer prudent systeem komt om variabele beloningen toe te kennen. Zoals bekend is het op basis van de Wet Bonusverbod Staatsgesteunde Financiële Ondernemingen niet meer toegestaan om variabele beloningen toe te kennen aan bestuurders van staatsgesteunde financiële ondernemingen. Daarnaast zal een bonusplafond van 20% worden ingevoerd voor de financiële sector. Deze maatregel zal onderdeel uitmaken van de Wet Beloningsbeleid Financiële Sector waar ik u kort na het zomerreces nader over zal informeren.

In het beloningsbeleid dat ik als aandeelhouder vaststel bij staatsdeelnemingen, waaronder financiële instellingen als SNS REAAL, ABN AMRO en ASR, is voorts een claw-back bepaling opgenomen en is nader gespecificeerd hoe de raad van commissarissen de variabele beloning vaststelt en welke doelstellingen daarin meespelen. Dit is ook in overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code. Daarmee zal het bij deze instellingen in de toekomst niet meer kunnen gebeuren dat de raad van commissarissen volledige vrijheid heeft in het toekennen van variabele beloningen en dat deze kunnen worden toegekend op grond van niet-gespecificeerde en algemene doelstellingen.

Overigens bevestigen deze onderzoeken het belang van een diepgaand onderzoek bij overnames. Ik vind dat een verantwoordelijkheid van zowel het bestuur als de raad van commissarissen van een onderneming. Een uitgebreid onderzoek en een zorgvuldige afweging van de aanwezige risico's bij grote overnames door zowel bestuur als raad van commissarissen verlang ik als aandeelhouder ook van staatsdeelnemingen.

Ik vertrouw erop u hiermee te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

J.R.V.A. Dijsselbloem